Adelina PATRICIA BĂILĂ, *Complementul în limba română. O clasificare categorial-relaţională*, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2023, 292p.

DOI: http://doi.org/10.35219/lexic.2025.1-2.22

Având la bază teza de doctorat cu titlul *Complementul în limba română. O clasificare categorial-relaţională,* elaborată de Adelina Patricia Băilă, sub coordonarea profesorului clujean G.G.Neamţu, lucrarea de faţă propune o clasificare exclusiv categorial-relaţională a funcţiei sintactice de complement din limba română, dar şi o descriere a funcţiilor semantice îndeplinite de fiecare tip de complement.

Lucrarea este de orientare *sintagmic-relaţionistă* proprie gramaticienilor clujeni, fapt care impune o familiarizare a cititorilor cu conceptele specifice acesteia.

Structural, cartea cuprinde un *Cuvânt înainte* şi o *Introducere* urmate de patru capitole dense (I. *Funcţii sintactice vs funcţii semantice în gramatica limbii române;* II. *Complementul verbului*; III. *Complementul substantivului, al pronumelui şi al numeralului;* IV. *Complementul adjectivului, al adverbului şi al interjecţiei*), *Concluzii*, două *Anexe* (Anexa 1. *Complementul. Funcţii semantice* şi Anexa 2. *Perspective gramaticale asupra complementului)*, bibliografia şi webografia utilizate în elaborarea lucrării.

Ca element de noutate, autoarea avansează două idei, care vizează sintaxa limbii române, cu efecte în planul descrierii structurii sintactice atât în plan taxonomic, cât şi în plan terminologic.

Astfel denumirea *complement* include orice termen subordonat, indiferent de semantica gramaticală, excluzând predicatul şi subiectul:

„Ca atare, şi ceea ce în gramatica uzuală se numeşte *atribut* este tot un complement (=complement al numelui), calitatea morfologică a regentului fiind mai puţin relevantă." (p.11)

Considerând relevantă pentru funcţia sintactică realizarea ei *gramaticală*, nu semantica gramaticală (rolurile tematice sau funcţiile semantice), autoarea stabileşte, pornind de la acest criteriu, un inventar de 35 de complemente, organizate unitar pe tipuri de regenţi (complementul verbului, complementul substantivului, al pronumelui şi al numeralului, complementul adjectivului, al adverbului şi al interjecţiei). Denumirile cuprind trei sau patru termeni, fiind incluşi şi termeni relativ noi cum ar fi *procaz, profuncţie, procomplement* etc.

Se realizează o delimitare foarte clară a conceptelor *de funcţie sintactică, funcţie semantică, relaţie sintactică, relaţie semantică*, iar autoarea pledează argumentat pentru o serie de aspecte între care menţionăm:

- *rolurile tematice*, denumite de unii autori *funcţii semantice*, apar nu doar la termenii subordonaţi verbului, ci la toţi termenii subordonaţi, indiferent de clasa lexico-gramaticală a regentului;
- strict *sintactic*, complementul şi atributul sunt una şi aceeaşi funcţie;
- rafinarea conceptelor de *caz, procaz* şi *formă procazuală*, clasificarea profuncţiilor sintactice şi diferenţierea *complementelor* de *complementele procazuale* şi de *procomplemente*;
- rafinarea conceptului de *unicitate* în sintaxă prin raportare la rolurile tematice.

Foarte utile sunt cele două *Anexe* care cuprind:

- în *Anexa 1*, cele 46 de funcţii semantice/roluri tematice pe care autoarea le distribuie fiecărui tip de complement (agent, pacient, rezultat, temă, experimentator ş.a.);
- în *Anexa 2*, o paralelă între diversele perspective gramaticale asupra complementului aşa cum apar ele în GLR, GALR, GBLR şi în lucrarea de faţă.

Prin cooerenţa şi logica în construcţia întregului eşafodaj teoretic, prin informaţia bogată în domeniu, lucrarea *Complementul în limba română. O clasificare categorial-relaţională* este o reuşită deosebită în cercetarea gramatică actuală.

Oana CENAC,
Universitatea „Dunărea de Jos" din Galaţi, România